

16

Ateşli Silah Yaraları

Meredith J. Scannell

Çeviri: Dr. Ümit Akgün
Dr. Meftun Akgün

İstemli veya istemsiz olsun ateşli silah yaraları (GSW-Gun Shout Wounds) bireylerin sağlığı üzerine büyük bir etki yaparken toplumu ve sağlık giderlerini büyük çapta etkilemektedir. GSW mağdurları farklı kurumlarda bulunabilir ve adli tıp hemşireleri bu kapsamda yaranın değerlendirilmesi, kanıt toplanması veya hatta ölü incelemesinde yer alırlar. GSW'nin etkisini anlamak, bu ciddi halk sağlığı sorununun ele alınmasına yardım edebilir.

Bu bölüm sonunda hemşireler;

1. Ateşli silahların farklı tiplerini ve bunların açtığı farklı tip yaraları belirleyeceklerdir.
2. GSW ile ilgili kanıt değerlendirme işlemini listeleyeceklerdir.
3. Zorunlu ihbarın gerektiği durumları anlayacaklardır.

GİRİŞ

GSW ABD'de ve dünya da epidemik bir sorun olup, bireylerin sağlık ve yaşamlarını etkiler. GSW ABD'de ölümlerin önde gelen nedenlerinden biridir. GSW nedeniyle ölüm eyaletten eyalete değişir. 2016 yılında Massachusetts 100.000 kişide 3,4 ile en düşük orandayken, Alaska 100.000 kişiye 23.3 ile en yüksek oranda gösterilmiştir (National Center for Health Statistics, 2018). GSW ölümlerinde önde

Önleme

Bütün sağlık kuruluşlarındaki hemşireler silah kontrolü ile ilgili önleyici girişimler konusunda aktif olabilirler. Bütün sağlık ziyaretlerinde silah güvenliği hakkında soru sorulmalı ve silaha erişme durumu evrensel taramanın bir bölümü halini almalıdır. Bu işlem silah yaralanmaları için en yüksek riski taşıyanları belirlemeye, kazara veya istemli olarak meydana gelen GSW'lerin sayısına azaltacak güvenlik önlemlerinin yerleştirilmesine yardım edecektir.

İhbar Zorunluluğu

Ateşli silah yaralanma vakaları hastaneye hastanın kabulü ile birlikte, yasal olarak ihbarı zorunlu grup hastalardandır, bu tür bir yaralanma görüldüğü zaman kolluk kuvvetlerine nasıl ihbar yapılacağı yazılıdır. Hasta veya hasta yakını olayı, “kendi kendini yaralama şeklinde” ve “kazara oldu” olarak beyan etsede yine de kolluk kuvvetlerine bildirilmesi zorunludur.

SONUÇ

Silah yaralanmaları kişilerin ve toplumların yaşamları üzerinde büyük çapta yıkıcı etkilere sahiptir. Kanıt toplamada kanıta dayalı uygulamanın ve yaranın belirlenmesinin bilinmesi GSW'nin nedeni belirlemeye ve uygun kaynak ve servislerle bağ kurulmasına yardımcı olabilir. Hemşireler güvenliksiz silah uygulamaları veya silaha erişmeyi güvenlik açısından tarayarak, istemli veya istemsiz meydana gelen silah yaralanmalarının azalmasına yardımcı olabilirler. Kimin risk altında olduğunun bilinmesi, önleme ve güvenlik için sarf edilecek çabanın odaklanmasına yardım edecektir.

Kaynaklar

- Masteller, M. A., Prahlow, A., Walsh, M. M., Thomas, S. G., Wolfenbarger, R., & Prahlow, J. A. (2014). Proper handling of bullet evidence in trauma patients. *Trauma*, 16(3), 189–194. doi:10.1177/1460408614532047
- Murphy, S. L., Xu, J. Q., Kochanek, K. D., Curtin, S. C., & Arias, E. (2017). Deaths: Final data for 2015. *National Vital Statistics Reports*, 66(6). Hyattsville, MD: National Center for Health Statistics.
- National Center for Health Statistics. (2018). Firearm mortality by state. Retrieved from https://www.cdc.gov/nchs/pressroom/sosmap/firearm_mortality/firearm.htm
- Rhee, P. M., Moore, E. E., Joseph, B., Tang, A., Pandit, V., & Vercruysee, G. (2016). Gunshot wounds: A review of ballistics, bullets, weapons, and myths. *Journal of Trauma and Acute Care Surgery*, 80(6), 853–867. doi:10.1097/TA.0000000000001037
- Snow, A., & Bozeman, J. (2010). Role implications for nurses caring for gunshot wound victims. *Critical Care Nursing Quarterly*, 33(3), 259–264. doi:10.1097/CNQ.0b013e3181e65fec